

βδομάδα, κι' απ' όλα μου τὰ κέρδη βγάζω τὰ δέκατα για τίς λειτουργίες μου. Τοῦτο δὲ εἶναι κι' ἄν εἶναι· ἀφοῦ καταλάλησε ὅλον τὸν κόσμον μαζωμένον καὶ τὸν πτωχὸ τὸν Τελώνη, πού τὸν ἔβλεπε μπρός του νὰ στέκη με τὴν ταπεινότητα, καυκίεται ὥστε-ρα πῶς νηστεύει τὰ τετραδοπαράσκευα.

Κοιτάζετε ὁλόγυρά σας, Χριστιανοί μου, νὰ ἰδῇτε τοὺς Φαρισαίους τοῦ καιροῦ σας· ἀλλαγὴ ὀνομάτου, ἀλλαγὴ φορεσιῶν, τρόπου, λόγου, μὰ ψυχῇ, μὰ καρδίᾳ, μὰ μυκλὸ τὰ ἴδια κι' ἀπαράλλαχτα. Ἀκαρδοί, σκληροί, ψηλομύτες, νὰ τὰ γνωρίσματα τῆς κοινωνίας μας. Σκοντάφτει ἕνας μας καὶ πέφτει καταγῆς· τύφλα, ὅλοι ἀπὸ παντοῦ φωνάζουμε καὶ κανέναν μας δὲν τοῦ δίνει χέρι νὰ σηκωθῇ. Ἡ ἀπονία μας γεννᾷ τὴ δυστυχία τοῦ ἀδερφοῦ μας, καὶ ἡ δυστυχία τοῦ γεννᾷ τὸ μῖσος. Μὰς μισεῖ με τὴν καρδιά του, κι' ἂν μπορεῖ μὰς βγάζει καὶ τὸ μάτι, για κεῖνο τὸ ἄκαρδο «τύφλα» πού τοῦ φωνάξαμε τὴν ἡμέρα πού γλίστρησε. Διαβάζετε τὸ φονοπάζαρο κάθε μέρα κι' ἀνατριχιάζετε για τὸ αἷμα πού βλέπετε νὰ χύνεται στὴν κακομοίρα τὴν Ἑλλάδα. Ἐπήρατε ὅμως τὸ λυχναρί νὰ ἰδῇτε παραμέσα τί θὰ βρῆτε; Τὸ σαρίκι τοῦ Φαρισαίου, τὰ φαρδομάνικά του, τὸ φυλαχτό του. τὰ ψηλωμένα του φρούδια, τὰ σφιγμένα του χεῖλια, τὴν ἀσπλαχνία του. Φαρισαῖος καὶ μάλιστα Ἀρχιφαρισαῖος αὐτὸ τὸ Κράτος πού λέγει· Ἐγὼ εἶμαι τὸ Κράτος· ἐγὼ ἀντιπροσωπεύω τὴν ἡθική, τὴν δύναμη, τὸ νόμο. Ἐχω φυλακὲς για τοὺς κλέφτες, λαμοσύνη για τοὺς φονιάδες· ἔχω χωροφυλάκους, κλητῆρες, εἰσαγγεληδες, κριτάδες, ἐνόρκους, ἔχω ἀλυσίδες, μπουτρούμια, ἔχω ἀνήλιαστα ὑπόγεια, χτικιό, ἀρρώστειες, βρώμες· ἔχω, καὶ τί δὲν ἔχω; Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πού μ' ἔκαμες δυνατό. Ἄν τονε πιάσης αὐτὸν τὸ Φαρισαῖο καὶ τὸν ἀρωτήσης: Γιατί νῆχης κλέφτες καὶ φονιάδες; γιατί νῆχης ἄτιμοι; Κι' ἂν ἔχης τί ἔκαμες ὡς τὰ τώρα για νὰ μὴν ἔχης; Τί θὰ σοῦ ἀποκριθῇ; Δὲν εἶναι δική μου δουλειά. Καὶ τότε ποῖα εἶναι ἡ δική σου δουλειά; Νὰ φυλακίσω, νὰ κόβω κεφάλια. Πού θὰ πῇ: κακὸ στὸ κακὸ. Μὰ τὸ κακὸ ἢ ψηλὰ ἢ χαμηλὰ, ἢ ἐπίσημο ἢ ἰδιωτικό, εἶναι τὸ ἴδιο. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἡθικοποίηση, εἶναι ἐγδίκηση. Κοίταξες ποτέ σου, ἔ Πολιτεία, νὰ δώσης χέρι στίς κακομοιρίες τοῦ λαοῦ σου, νὰ τὸν προφτάσης νὰ μὴ γένῃ κλέφτης, φονιάς, ἄτιμος, ψεύτης; Ὁχι, παρὰ λῆς: Ἐγκλημάτισες; Σὲ παίδεψα. Αὐτὸ ἔκαμες, αὐτὸ κάνεις. Ἐξαρχαλῶνεις τὸν ἑαυτὸ σου καὶ θαρρεῖς πῶς τονε στερεώ-

καλόβλεπαν τὸ θεμέλιωμα τῆς θέσης.

101. Κι' οἱ Ὀθωνοὶ, ὅτα νικηθῆκαν στὴ μάχη κι' εἴταν πολιορκημένοι, ἐκράζαν τοὺς Λακωνες καὶ τοὺς παρακαλοῦσαν νὰ βοηθήσουν πατώντας τὴν Ἀττική. Κι' ἀφοῦ τοὺς τῶταξαν κρυφὰ καὶ σκόπευαν, μὰ στὸ μεταξύ τοὺς ἀμπόδισε ὁ σεισμός πού ἔγινε, ὅταν κίελας ἀποστατώντας οἱ Ἐλλωτες, καθὼς κι' ἀπὸ τοὺς γυροχωρίτες οἱ Θουριῶτες κι' οἱ Αἰθιαῖτες, ἐπίασαν τὴν Ἰθάκη. Ἐλλωτες οἱ περισσότεροι εἴταν οἱ ἀπόγονοι τῶν Μεσσηνίων τῶν παλίων πού σκλαβώθηκαν ἄλλοτες· για τοῦτο ὀνομάστηκαν κι' ὅλοι τοὺς Μεσσηνιοί. Ἐτσι λοιπὸν οἱ Λακωνες εἴχανε στὰ χεῖρά αὐτὸν τὸν πόλεμο με τοὺς μέσα στὴν Ἰθάκη· κι' οἱ Ὀθωνοὶ ὥστερα ἀπὸ τριῶν χρόνων πολιορκία προσκυνήσαν με τὸν ὅρο νὰ γκρεμίσουν τὸ τειχεῖ τους καὶ νὰ παραδώσουν τὰ καράδια, ὀρίζοντας καὶ τί χρήματα θὰ πλερώσουν ἀμέσως ἢ θὰ συνεσφέρνηνουν τοῦ λοιποῦ καὶ τραβήχτηκαν ἀπὸ τὴ στεριά καὶ τίς μίνες.

102. Κι' οἱ Λακωνες, καθὼς ὁ πόλεμος με τοὺς μέσα στὴν Ἰθάκη τραβοῦσε σὲ μᾶκρος, προσκαλέσανε βοηθοὺς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα κι' ἄλλα μέρη. Κι' ἦρθαν οἱ Ἀθηναῖοι μ' ἀρκετὸ στρατὸ καὶ με τὸ στρατηγὸ Κίμωνα. Καὶ τοὺς προσκάλεσαν αὐτοὺς καθαφτὸ σὰ φημισμένους δυνατοὺς τειχομαχούς, ἐπει-

νεις. Ὅταν αὐτὴ ἡ λασπουριά εἶναι λαός σου, τί προκοπὴ ἔχεις ἐσὺ καὶ μοῦ ψηλώνεις τὰ φρούδια καὶ μοῦ τρίξεις τὰ δόντια; Τί στέκεις ξέχωρα, Φαρισαῖε, καὶ φωνάζεις τὸν κόσμον τύφλα; Αὐτὴ ἡ τύφλα εἶναι δική σου, εἶναι δική σου ντροπὴ, δική σου περμπή.

Νὰ πού ἤψαμε ἕνα μεγάλο καὶ τρανὸ Φαρισαῖο· θέλετε κι' ἄλλους; Κλείστε τὰ μάτια σας κι' ὅποιον πιάστε, εἶναι τέτιος ἀλάθευτα. Ἐμπάτε στὸ πρῶτο σκολειό· πιάστε τὸν πρῶτο ἀγράμματο δάσκαλο, μιλήστε του για τὴν ἀγραμματοσύνη τοῦ λαοῦ· θαρρεῖτε πῶς θὰ ντροπιαστῇ ἢ πῶς θὰ λυπηθῇ τὴν ἀφώτιστη φτωχολογία; Ὁχι· καθόλου· θὰ βρῆση πατόκορρα «τοὺς ἀγράμματοις, τοὺς ἀγελαίους, τοὺς βαρβάρους καὶ χυδαίους» καὶ θὰ σφογίση τὰ χεῖλια του ἀπ' τὴ γλύκα τῆς καταλαλιᾶς. Θέλετε χειρότερο Φαρισαῖο; Ἀφοῦ στράβωσε τὸ ἔθνος, τώρα καὶ τὸ βρίζει για τὴν ἀγραμματοσύνη πού τοῦρριξε στὸ κεφάλι, περσία πού ὁ ἄλλος Ἀρχιφαρισαῖος τὸ Κράτος με πολλὰ μιλλιούνια ἐπλήρωσε καὶ πλερώνει. Νὰ λοιπὸν τὸ Φαρίσεμμα τὸ συχαμερὸ, τὸ ἀληθινὰ ταπεινωμένο. Αὐτὸς εἶναι τριγύρω μας ὁ κόσμος. Κι' ὁ φτωχὸς ὁ Τελώνης; Σωστός ἄνθρωπος πού νοιώθει τίς λειψάδες του καὶ γυρεύει τὴν γιὰ-τρεῖά τους. Θεέ μου, συχώρεσέ με τὸν ἀμαρτωλό. Ὁμορφὴ ἡ ταπεινότης του, γλυκὸ τὸ συμπάθειο τῆς. Κεῖνος πού δὲν κοιτᾷ νὰ σηκώση τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ, διορτώνεται, κι' ὅποιος διορτώνει τὸν ἑαυτὸ του διορτώνει καὶ τοὺς ἄλλους· εἶναι ὁ χρησιμὸς ἄνθρωπος τῆς κοινωνίας. Ἡ ταπεινότης του γεννᾷ πάντα ἀγάπη, σβύνει τὰ μίσση κι' ἀδερφώνει ὅλον τὸν κόσμον.

Μακριὰ ἀπ' τοῦ Φαρισαίου τὸ ψήλωμα, ἀδέρφια μου· ζουλέψετε τὴ μετάνοια τοῦ τελώνη· αὐτὴ σώνει καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ἔθνη. Κεῖνος πού κοιτάζει τὰ οὐράνια δὲ βλέπει μπρός του· σκοντάφτει μέσα στὸ ἴσωμα. Μόνο ὅποιος κοιτάζει μπρός του καὶ παραδέχεται τίς ἀδυναμίες του διορτίνεται, προκόφτει καὶ μεγάλωνει. Πάντα σωστός βγαίνει τοῦ Κυρίου ὁ λόγος: Ὁ ὕψων ἑαυτὸν ταπεινωθῆται καὶ ὁ ταπεινὸς ἑαυτὸν ὕψωθήσεται.

Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

δὴς καθὼς βάσταε καιρὸ ἡ πολιορκία τειχομαχοί· εἴταν ἡ ἰδέα πῶς λείπουν· γιατί ἂν ἤθελε δύναμη, θὰν τῶπαίρναν τὸ κάστρο. Ἀπὸ τοῦτον τὸν πόλεμο ἐξέσπασε πρώτη φορὰ φανερὴ δυσανεμία τῶν Λακωνων καὶ τῶν Ἀθηναίων. Σὺν εἴδανε δηλαδὴ οἱ Λακωνες τὸ κάστρο πῶς ἔστεικε ἀπαρτο (71), φοβήθηκαν τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀποκοτιά καὶ σκανταλωσύνη, μήπως —καθὼς μάλιστα τοὺς εἴταν ἀλλόφυλοι— πειστοῦν ἀπὸ τοὺς μέσα στὴν Ἰθάκη καὶ ταράξουν, κι' ἔτσι αὐτοὺς μονάχα ἀπ' ὅλους τοὺς συμμαχούς τοὺς ἔστειλαν πίσω, χωρὶς νὰ δείξουν ὑποφιασμό, παρὰ εἰπόντας ἔτσι πῶς πιά δὲν τοὺς χρειάζονται τίποτα. Οἱ Ἀθηναῖοι ὅμως ἐνίσταν πῶς δὲν τοὺς ἐξαπὸστελναν ἀπὸ καλὴ σὺν ἡμῶν γιατί τοὺς συνεμ-πῆκε κάποιος ὑποφιασμός, καὶ καταγαναχτισμένοι με τὸ προσβλητικὸ φέρισμα τῶν Λακωνων, ἐφύς μόλις ἐφυγαν, ἐκοψαν τὴ συμμαχία τὴν κανωμένη μαζί τους ἐναντία τοῦ Μήδου, καὶ συμμαχήσαν με τοὺς Ἀργεῖς, τοὺς ὀχτροὺς τῶν Λακωνων. Ἀντάμα ἐκλείσαν κι' οἱ διό τους τοὺς ἰδίους ὄρκους καὶ συμμαχία με τοὺς Θεσσαλοὺς.

103. Κι' οἱ μέσα στὴν Ἰθάκη, σὺν πέρχταν τέσσερα χρόνια (72), ἐπειδὴς δὲ μπορούσαν πιὰ νὰ

(71) βίβλ. Τὸ ἔδωκε ὁ Krueger.

(72) δεκάτῃ. Ὁ ἴδιος τετάρτῃ.

ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

1.

Ζαλώθηκε τὰ ξύλα τῆς
Κ' ἡ κόρη ἐννοια δὲ βάζει
Για τὸ βοσκὸ πούναι σιμὰ
Καὶ τὴ γλυκοκοιτάζει.

Μὰ ὁ πιστικὸς με πονηριά
Τῆς βγαίνει μπρός στὸ δρόμο
—Τὰ ξύλα θὰ σοῦ πέσουνε—
Τῆς λέει με κάποιον τρόπο.

Κάνει νὰ σφίξει τὸ σκοινὶ
Ποῦ τὴ ζαλιὰ εἶχε δέσει.
Καὶ πιάνοντας γλυκοφιλεῖ
Τὴν κόρη ἀπὸ τὴ μέση.

2.

Σὺν παπαρούνα ἀπ' τὴ ντροπὴ
Μὲ κίνημα γοργὸ
Σκούπισε ἡ κόρη τὸ φιλί,
Φρενιάζει ἀπ' τὸ θυμὸ.

Καὶ λέει νὰ ρίξῃ τὴ ζαλιὰ
Καὶ νὰ τὸν κυνηγήσῃ,
Μ' ὅσες κι ἂν ἔχει τὸ βουνὸ
Πέτρες νὰ τὸν χτυπήσῃ.

Μὰ με τὴν κλίττα του ὁ βοσκὸς
Γελῶντας, πᾶει, πᾶει.
Ὁῖμὲ, τὰ πόσκια πήρανε,
Κάλλιο νὰ βοδολᾷ.

3.

—Ὁχοῦ, μπροστά μου μὴν ἐδγεῖς
Κ' ἡ τύχη μὴ σὲ βγάλῃ,
Τὶ θὰ σοῦ σπάσω τὸ ξερό,
Μπαμπέσῃ, τὸ κεφάλι.—

Κι' ἄλλες βλαστήμιες καὶ φωνές
Κι' ἄλλες τρανές φθοῖρες
Ἡ κόρη στέλνει τοῦ βοσκοῦ
Τώρα δυὸ τρεῖς ἡμέρες.

Κι' ἀπὸ τὸν κοκκινόδραχο
Ψηλὰ ὁ βοσκὸς τῆς κρένει.
—Σὰ δὲ με φίλινες καὶ σὺ,
Γι' ἀφτὸ εἶσαι πειδωμένῃ.—

4.

Μυγιάστηκαν καὶ ὄψανε
Τὰ βῶδια, ὄχοῦ, τρεμούλα!

βαστάζουν, ἔδωκαν κατὰ τ' ἄρματα με τὸν ὅρο νὰ μὴν πάθουν, ὅμως ν' ἀποσυρθοῦν ὀχ τὴν Πελοπόννησο δίχως νὰ ἐκναπατήσουν πιὰ εἰδεμή, ὅποιος σκλάνεται νὰ μὴν σκλαβώσῃ τοῦ πιάστη. Καὶ πέτυχαν τέτιους ὄρους· ἐπειδὴς εἶχε ἄλλοτες δοθεῖ κι' ἕνας Πυθικός χρησμὸς πρὸς Λακωνες, πῶς ν' ἀφίσουν τὸν πρόσπερτο τοῦ Δία τοῦ Ἰθωμάτη (73). Ἐτσι ἀποσύρθηκαν με τὰ γυναικόπαιδά τους, κι' οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς συμάχωναν ἀπὸ ἔχτρα τότες πιά τῶν Λακωνων καὶ τοὺς κατοικίσανε στὴ Νάξοπαχτο πού εἶτι ἐτυχε τότες νὰν τὴν πάρουν ἀπὸ τοὺς Ἀσκρούς τοὺς Ὀζόλες. Με τοὺς Ἀθηναίους πῆγαν κι' οἱ Μεγαρίτες ἀποστατώντας ἀπὸ τὴ Λακωνικὴ συμμαχία, ἐπειδὴς οἱ Κορθινοὶ για κάπιο ζήτημα συνόρων τοὺς βασανίζανε (74) με πολέμους. Ἐτσι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπίασαν τὰ Μίγαρα καὶ τίς Πηγές, καὶ τῶν Μεγαριτῶν τοὺς ἐχτίσαν τὰ μακροτείχια τὰ ἀπὸ τὴ χώρα ὡς τὴ Νίσαια, καὶ τὰ φρουροῦσαν οἱ ἴδιοι. Ἀπὸ τότες καθαφτὸ πρωτάρχισαν οἱ Κορθινοὶ νὰ θέρουν τὸ σφοδρὸ ἐκείνο μῖσος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

(73) Ἰθωμάτα. Ὁ Κώδικας: Ἰθωμάτα.

(74) πολέμῳ κατεῖχον. Γράψε πολέμῳ ἐτρύχον ἢ κατέτρύχον. Πρβ. 1, 126 τρυχόμενοι τῷ πολέμῳ. 7, 28 τῷ πολέμῳ κατὰ πάντα τετρυχωμένοι. Πρβ. καὶ 4, 60.

Φωνάζει, τρέχει από κοντά
Κ' ή νιά χωριατοπούλα.

Νά, πάλι βρέθηκαν ο βοσκός
Τά βώδια νά γυρίση,
Τήν πεισματάρα κοπελλιά
Γιά νά καλοκαρδίση.

Κι' όταν, τῆς κόρης εἶδε πώς
Ματώσανε τὰ πόδια
Στὸ τρέξιμο, πονεῖ ὁ βοσκός
Καὶ βλαστήματι τὰ βώδια.

5.

Φτέρη στήν κόρη μαλακή
Στρώνει νά ξεποστάση,
Κι' ἀπ' τὴν πηγὴ τῆς ἔφερε
Νερό νά ξεδιψάση.

Μ' ἓνα γιδακὶ παίζει ἡ νιά
Ποῦ γλύφει τῆς τὰ πόδια
Κι' ἀπ' τὴ χαρὰ τῆς ἄς χαθοῦν
Τοῦ κόσμου ὅλα τὰ βώδια.

Μὲ γέλια σκύδει στοῦ βοσκῶ
Καὶ κάτ' ἄλλοι στάθῃ
Κι' ὅλο τοῦ τάξει πὼς ξανά
Θὰ σμίξουν τὸ ταχύ.

ΒΑΡΑΕΝΤΗΣ

ΤΑ ΔΙΔΑΧΤΙΚΑ

Κουβέντιασα μὲ κάποιον ἀνώτερο ὑπάλληλο τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας γιὰ τὰ διδαχτικὰ βιβλία ποὺ «ἐγκριθῆκανε» φέτος ἀπὸ τὴν περίφημη Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐγκρίσιν κτλ. ποὺ θὰ μπορούσε κανεὶς σωστότερα νὰ τὴν πεῖ «Ἐπιτροπὴ ποὺ διορίζεται γιὰ νὰ ποικουτιανεῖ τὰ παιδιὰ καὶ γιὰ νὰ ληστεύει τοὺς γονεῖς τους».

— Ἐκατὸν εἴκοσι ἐξῆ βιβλία ἐγκριθῆκανε φέτος μόνο γιὰ τὴ Δημοτικὴ ἐκπαίδεψή μου εἶπε.

— Καὶ εἶναι πολλὰ;

— Πολλὰ; Νὰ ξέρεις πὼς μόνο δέκα φτάνουνε καὶ περισσεύουνε. Βάλε εἴκοσι, βάλε πενήντα, ἂ θέλεις. Μὰ ἑκατὸν εἴκοσι ἐξῆ! Αὐτὸ πιά περνάει καὶ τὴ ληστεία!

— Ἐγκριθῆκανε βιβλία καὶ τοῦ περιήμου Καλότυχου;

— Καὶ μπορούσανε νὰ μὴν ἐγκριθοῦνε; Μόνο ποὺ ἐγκριθῆκανε ὡς βιβλία ὄχι τοῦ Α ἀλλὰ τοῦ Κ Καλότυχου, γιὰτὶ ὁ κ. Καλότυχος εἶχε τὴν τσαμπινιά καὶ φέτος νὰν τὰ ὑποβάλει στὴν Ἐπιτροπὴ μὲ ἄλλο ὄνομα καὶ ὄχι μὲ τὸ δικό του. Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ κάποιος ἄλλος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου ποὺ ἐγκριθῆκανε τὰ βιβλία του ὄχι στ' ὄνομα τὸ δικό του, μὰ στ' ὄνομα τοῦ πατέρα του ποῦναι.... μουζικάντης!

— Καὶ δὲ θὰ βρεθεῖ τρόπος νὰ σταματήσει αὐτὸ τὸ κακὸ;

— Πο! Εἶσαι βλάκας καὶ νὰν τὸ φαντάζεσαι ἀκόμα πὼς ἂν ὑπάρχει κανένας τέτοιος τρόπος θὰν τὸν ἀφίσουνε ποτὲ οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ ἐφαρμοστεῖ! Κἀθε τόσο ἐτοιμάζονται νομοσχέδια νὰ ξεριζώσουν τὸ κακὸ αὐτὸ, μὰ τὰ νομοσχέδια μένουν πάντα νομοσχέδια γιὰτὶ θὰ σηκωθοῦν ὅλ' οἱ ἐκδότες, οἱ βιβλιοκἀπηλοι καὶ οἱ παντοδύναμοι προστάτες τους νὰ μὴν τάφισουνε νὰ ψηφιστοῦν. Μέσα στὴ γενικὴ σα-

πῖλα ποὺ κυλῖομαστε ἓνα θὰ μᾶς σώσει καὶ σ' αὐτὸ ὁλοῖσα τραβᾶμε....

— Κι' ὁ σωτήρας μας;

— Νὰ τον κ' ἔφτασε! Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐλεγχος ποὺ θάρθει νὰ θρονιαστεῖ πλάι στ' ἀδερφάκι του, τὸν Οἰκονομικὸ Ἐλεγχό! Ἐχεις ἄλλη γνώμη ἢ ἀφεντιά σου;

ΣΤΑΘΗΣ ΔΗΜΑΣ

ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΑΕΠΟΥ

Μιά ἄλεπού ποὺ εἶχε περάσει τὴ ζωὴ τῆς μὲ κλειψιές
Κ' εἶχε κάμει στὸν καιρὸ τῆς κάθε εἶδος μπιρμπαντιές,
Βλέποντας πὼς δὲν μπορούσε πιά νὰ ζήσῃ μάρπαγῃ,
Ἀποφάσισε νὰ κάμῃ τὴ δουλειὰ τοῦ δικαστή.
Ἔστησε στὸ σταυροδρόμι μιά μεγάλη ζυγαριὰ
Κι' ἔστειλε διαλαλητάδες νὰ τὸ σκούζουν στὰ χωριά.
Ἦρθανε λοιπὸν δύο ἀρκαῦδες κ' εἶπε ἡ μιά στὸ δικαστή:
Πὼς παχαίναμε στὸ δρόμο εἶδα κάτου ἓνα τυρί.
Τούτῃ ὁμως τρέχει ἀμέσως καὶ τάρπαζει· τί θὰ γίνῃ;
Δικαιοκρίτη ἦρθαμε σὲ σὲ γιὰ δικαιοσύνη.
Πῆρε ἡ Ἀλεπού στὸ χέρι τὸ τυρί καὶ μὲ τὸ ἄλλο
Παίρνει ἀμέσως καὶ διαβάει σὲνα κώντηκα μεγάλο,
Ὅτι τὸ τυρί ποὺ βρήκαν νὰ τοὺς γίνῃ μοιρασιά.
Καὶ τοὺς εἶπε πὼς ὁ νόμος τὸ προστάζει καθαρά.
Τόκοψε σὲ δύο κομμάτια ὁ δικαστὴς καὶ τὸ καθένα
Εἰς τὰ πιάτα τῆς μπαλάντζας τάπιθώνει. Μὰ ὠμίμενα!
Εἶχε κόψει κατὰ λάθος λίγο τὸνα πιδὲ μεγάλο
Καὶ δαγκώνει τὸ κομμάτι γιὰ νὰρθῇ σωστὸ μὲ τᾶλλο.
Καὶ γιὰ νὰ τὰ φέρῃ ἴσα, λίγο ἐδῶ καὶ λίγο ἐκεῖ,
Καὶ νὰ μὴν τοὺς ἀδικήσῃ, ἔφαγε ὅλο τὸ τυρί.
Ἄλλοι λένε πὼς οἱ ἀρκαῦδες φύγανε φχαριστημένες
Πλερώνοντας τὰ ἐξόδα τῆς δίχης οἱ καημένες.

Γ. Σ. ΖΟΥΦΡΕΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΤΥΦΛΟΙ....

Φῶς στοὺς στραβοὺς! Τοὺς τὸ χαρίζει ὁ «Σύλλογος πρὸς διάδοσιν κτλ.» τοῦ κ. Βικέλα, ὁ βλογιμένος ὁ σύλλογος ποὺ καταπλημμύρισε ἀπ' ἀκρὴ σ' ἀκρὴ τὴ Ρωμισσὴν μὲ τὰ κεραμιδόχρωμα βιβλιαράκια του, ὁ Σύλλογος ποὺ χάρισε ἴσαμε τώρα τόσα προεδρῆλεια στὸν κ. Βικέλα, τόσα γραμματικιλίκια στὸν κ. Δροσίνη καὶ τόσα καραγκιοζιλίκια στὸν τόπο μας— ὁ Σύλλογος, μαθὲς, ὁ παντοδύναμος ποὺ κατὰ τὸ δρόμο τῆς... ρεκλάμας ποὺ τραβάει θὰ προσκληθεῖ καμιά μέρα νὰ κυβερνήσῃ καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Σύλλογος λοιπὸν αὐτὸς ἔφω ἔκαμε τὸ ἓνα καλὸ, νὰ φροντίσῃ δηλ. νὰ δώσῃ γερὰ κορυμὰ στοὺς νεροῦλόμυαλους μὲ τὴ δωρεὰ τοῦ Ρόστοβιτς καὶ Τσανακλῆ, ἔρχεται τώρα, συμπληρώνοντας τὸ ἔργο του, νὰ δώσῃ φῶς καὶ στοὺς στραβοὺς, νὰν τοὺς μάθει δηλ. γράμματα. Δόξα καὶ τιμὴ λοιπὸν στὸν Σύλλογόν μας.

Μὰ ὁ Σύλλογος αὐτὸς, μὴν τὸ ξεχνᾶτε, δουλεῖ κατὸ ἀπὸ ἓνα σύστημα ποὺ λέγεται. Ἐκπαιδευτικὸ μὰ ποὺ τίποτ' ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ σύστημα ἀποβλακωτικὸ ἀφοῦ ἀποδείχτηκε πὼς μπορείς νὰ τοῦ παραδώσεις ἓνα παιδί φορτωμένο ἐξυπνάδα καὶ νὰ σοῦ τὸ γυρίσῃ ὕστερ' ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἡλίθιο μὲ περικεφαλαία. Πὼς λοιπὸν μὲ τέτιο σύστημα ποὺ

στραβώνει τοὺς ἀνοιχτομάτηδες θὰ μπορέσουμε νὰ δώσουμε φῶς στοὺς στραβοὺς;

Ἰσαμε τώρα μακαρίζαμε τοὺς στραβοὺς ποὺ γλυτώνουν ἀπὸ τὰ γράμματα καὶ τοὺς κουφούς ποὺ δὲν ἀκούνε τοὺς πατριωτικούς λόγους. Μὰ νὰ ποὺ ἔρχεται ὁ Σύλλογος τοῦ κ. Βικέλα νὰ κόψει ἀπὸ τοὺς πρώτους τὴ χαρὰ—καὶ νὰν τὸ δεῖτε, θάρθει αὐριο νὰ ξεκουφάνει καὶ τοὺς δεύτερους καὶ νὰν τοὺς κάνει κι αὐτοὺς δυστυχεῖς.

*

Ὁ Σύλλογος ὁμως τοῦ κ. Βικέλα μπορεῖ ἀξιόλογα νὰ μᾶς πεῖ:

— Μπρὲ χριστιανοί μου, ἓνα γιαντρίκ ποὺ βλάπτει τὸ γερὸ ἄρρωπο, γιαντρεύει τὸν ἄρρωστο. Παραδέχομαι λοιπὸν πὼς τὸ Ἐκπαιδευτικὸν μας σύστημα ἀποστραβώνει τοὺς ἀνοιχτομάτηδες, μὰ τὸ παραδέχομαι αἰ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ παραδεχτῆτε καὶ λόγου σας πὼς τὸ ἴδιο σύστημα μπορεῖ νὰ δώσῃ φῶς στοὺς στραβοὺς.

Κ' ἔτσι θάνα. Οἱ στραβοὶ θὰ γιαντρευτοῦνε μὲ τὴν ὁμοιοπαθητικὴ μέθοδο. Similia similibus. Ὅ,τι ἀποστραβώνει τοὺς ἀνοιχτομάτηδες, τὸ ἴδιο θὰ μπορέσῃ νὰ ξεστραβώσῃ τοὺς στραβοὺς. Νὰ τί θάμα θὰ καταφέρει ὁ Σύλλογος κτλ. ποὺ μπορεῖ νὰ προστέσῃ κι αὐτὸ ἀκόμα τὸ ροβερό ἐπιχείρημα:

— Ἰσα ἴσα χρειάζεται τέτιο ἀποστραβωτικὸ Ἐκπαιδευτικὸν σύστημα στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ μὴ μείνῃ ποτὲ τὸ σκολειὸ τῶν στραβῶν δίχως μαθητάδες. Ὅσοι στραβώνουνται στ' ἄλλα σκολειὰ θὰ πηγαίνουνε σ' αὐτὸ τὸ σκολειὸ νὰ ξεστραβώνουνται.

Κόπιασε τώρα ἡ ἀφεντιά σου νὰν τὰ βάλῃς μὲ τέτια λογική. Μονομῆς ἐξευτελίζεσαι καὶ μεταμορφώνεσαι σὲ κεραμιδόχρωμα βιβλίο. Ὁ Σύλλογος δὲν παίζει· ὅταν ταμπουρωθεῖ, καθὼς τοῦ συμβαίνει πάντα, πίσω ἀπὸ τὴ Λογικὴ γίνεται ἀνίκητος κ' ἔχει τὸ κουράγιο νὰν τὰ βάλῃ μὲ ὅλον τὸν κόσμο, καὶ μὲ τὴν ἴδια ἀκόμα τὴ Λογικὴ.

*

Ὁμπρὸς λοιπὸν, παιδιὰ, ραταπλάν ἢ ρεκλάμα! Σκολειὸ γιὰ τοὺς στραβοὺς. Ἀδιόφορο ἂν δὲν κάναμε ἀκόμα κανένα σκολειὸ γιὰ τοὺς ἀνοιχτομάτηδες, ἀφοῦ τέτιο ἀκόμα δὲν τὸν εἶδαμε. Τυφλοὶ τὰ τ' ὦτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματα... Ἀδιόφορο ἂν οἱ ξένοι μᾶς φωνάζουν πὼς χανοῦμαστε, ἂ μᾶς δειχνουν τὴν καταντία μας, ἂν πασιλίζουνε νὰ ξεθολώσουνε τὸ θολωμένο μυαλό μας. Τὴ δουλιὰ μας ἐμεῖς. Οὔτ' ἀκούμε, οὔτε βλέπουμε, οὔτε νιώθουμε τίποτ' ἀπ' αὐτὰ. Τυφλοὶ τὰ τ' ὦτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματα... Τὸ Σκολειὸ γιὰ τοὺς στραβοὺς μᾶς ἔλειπε. Μὰ ἔχει, κοντὰ στ' ἄλλα Κράτη, καὶ ἡ Ἀμερικὴ τέτιο καὶ διευτύνεται μάλιστα ἀπὸ ἓναν ἀληθινὰ μεγαλόκαρδο καὶ μυαλωμένο πατριώτη μας, τὸν Ἀναγνωστόπουλο. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔχει κ' ἡ Ἀμερικὴ κι ἀφοῦ, γιὰ τὴν καλὴ μας τύχη, βρίσκεται δῶ κι ὁ Ἀναγνωστόπουλος, γιὰτὶ νὰ μὴν κάνουμε τέτιο σκολειὸ καὶ μᾶς;

Νὰ κάνουμε, μὰ νὰ καλέσουμε καὶ τὸν Ἀναγνωστόπουλο νὰ μᾶς πεῖ ἂν οἱ Ἀμερικάνοι κάνανε πρῶτα σκολειὸ γιὰ τοὺς στραβοὺς καὶ ὕστερα (αὐτὸ τὸ ὕστερα ποτὲ δὲ θὰν τὸ χαροῦμε τοῦ λόγου μας) σκεφτήκανε νὰ βροῦνε τέτιο ἄρρωπο ἐκπαιδευτικὸν σύστημα ποὺ νὰ μὴ στραβώνει τοὺς ἀνοιχτομάτηδες.

Κι' ὁ Ἀναγνωστόπουλος, ποὺ σὰν ἐξυπνος ἄρρωπος εἶδε τί ἐκπαιδευτικὸ ἀποβλακωμὰ μᾶς δέρνει, θὰ μᾶς ἀπαντήσῃ μὲ τὸν περίφημο στίχο τοῦ Σοφοκλή:

— Τυφλοὶ τὰ τ' ὦτα, τὸν τε νοῦν, τὰ τ' ὄμματα!...

Δ. ΚΙΓΚΙΝΑΤΟΣ